

JATKUVAN OPPIMISEN SEURANTARYHMÄN KOKOUS

Aika Torstai 10.6.2021 klo 12–14

Paikka Microsoft Teams –kokous

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Kirsi Heinivirta avasi kokouksen klo 12:01. Sihteeri Tiina Polo antoi tiedoksi ryhmän jäsenmuutokset:

- Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE:n Petri Lempinen poistuu, tilalle on nimetty Samuli Maxenius
- Kirkkohallituksen, Kirkon työmarkkinalaitoksen Oili Marttila poistuu, tilalle on nimetty Anna-Kaarina Piepponen
- Elinkeinoelämän oppilaitokset ELO:n Soile Koriseva poistuu, tilalle on nimetty Jaana Lehto
- Opetus- ja kulttuuriministeriön Sanna Hirsivaara poistuu, tilalle on nimetty Päivi Bosquet ja Ilmari Hyvönen

2 Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen asialista.

3 Edellisen kokouksen muistio (liite 1)

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio totutulla käytännöllä, että jos muistioon on huomautettavaa tai korjattavaa, voi sihteeri Tiina Pololle lähettää sähköpostitse kommentit ja muutokset.

4 Ajankohtaista

- Osaamisen tunnistamisen työryhmä on perusteilla ja nimeämispyynnöt ryhmään on lähetetty. Ryhmä aloittaa lomien jälkeen.
- Jatkuvan oppimisen uudistuksen toteutus käynnistyy 2021 lisätalousarviossa olevilla resursseilla: 1) Uuteen koulutukseen ja hakevatoimintaan 40 milj. € + 5 milj. €. 2) Ennakointiin 0,5 milj. €, 3) Ohjaukseen 0,12 milj. €, 4) Osaamiskartoituksiin 0,08 milj. €, 5) Digitaalinen palvelukokonaisuus 2 milj. €, 6) Korkeakoulujen digivisio 2 milj. €.
- *TE-palvelut 2024* -uudistus etenee virkamiesvalmisteluna työllisyyden edistämisen ministeriryhmän alaisuudessa. Lainsäädännön (HE) tavoiteaikataulu on helmikuussa 2022 ja laki voisi astua voimaan 2024. Pohjoismaista työvoimapalvelumallia viedään myös eteenpäin.
- Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen etenee kohti käynnistystä. *Säännellyn koulutuksen* käsitettä kirkastetaan. Operatiivisen toiminnan aluksi on rekrytoitava johtaja ja perustettava *Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden neuvosto*.

KESKUSTELU

EU on luonut Digital SkillUp -digitaitoportaalin (<https://www.digitalskillup.eu>), joka on nyt kymmenellä kielellä. Tässä on tekijänä ollut Reaktor (<https://www.digitalskillup.eu/digital-skillup-courses/>). Suomi kuitenkin puuttuu ja olisi hyvä saada myös suomenkielinen versio aikaiseksi valtion rahoituksella. Reaktor lienee informoinut ministeriötä tästä tarpeesta.

Lisäksi tuotiin esille DoDigi-foorumi, joka on OKM:n ja TEM:n yhteinen digiosaamisen foorumi. Se pohjautuu EU-tason Digital Skills and Jobs Coalition –konseptiin.

5 Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus sekä korkeakoulujen digivisiotyö

Tomi Kytölä, Jonna Korhonen ja Ilmari Hyvönen Opetus- ja kulttuuriministeriöstä sekä Tiina Salminen Työ- ja elinkeinoministeriöstä kertoivat ”*Jatkuvan oppimisen digitalisaatio-ohjelmasta*”, joka sisältää kaksi toisiaan tukevaa kokonaisuutta:

a) *Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus*

Tuetaan digitaalisesti yksilöiden koulutus- ja uravalintoja, osaamisen ylläpitoa ja kehittämistä koko työuran ajan. Samalla parannetaan työn kysynnän ja tarjonnan kohtaantoa. Lisätään myös hiljaisten signaalien havainnointikykyä ja reagointiosaamista ennakoinnissa.

b) *Korkeakoulutuksen digitalisaation ja joustavan oppimisen vahvistamisohjelma*

Tavoitteena on, että oppijalla on yksi identiteetti kaikessa koulutuksessa ja yhteinen tunnistautumispalvelu. ”Minun tietoni” -portaali tarjoaa kaiken tiedon elinikäisesti oppijan käyttöön. Yhteiset tietovarannot ovat käytössä. Lainsäädännön muutostarpeet on myös selvitettävä. Kaikki korkeakoulut ovat mukana kehitystyössä, mutta koordinoivat tahot ovat Aalto ja Metropolia. Hankkeen ensimmäinen vaihe toteutetaan 2021-2024. Toinen vaihe vuosina 2025-2030. Hankkeeseen voi tutustua tarkemmin ja sitä seurata seuraavissa osoitteissa: www.digivisio2030.fi ja

<https://wiki.eduuni.fi/display/digivisio/Hankkeen+tavoitteet+ja+tilannekuva>

Ohjelmaa ja sen osakokonaisuuksia vievät eteenpäin TEM, OKM ja korkeakoulut (*Korkeakoulujen Digivisio 2030* -hankeorganisaatio) yhteistyössä ELY-keskusten, Opetushallituksen, TE-hallinnon, koulutustoimijoiden ja muiden sidosryhmien kesken. Ohjelman tavoitteena on parantaa mm. identiteetin hallintaa, ohjauspalveluiden älykkyyttä, yhden ikkunan periaatetta, MyData-periaatteen mukaista omien tietojen hallintaa sekä ennakoitietojen käyttöä. Lisäksi tavoitteena on kehittää teknologiaa ja tiedonsiirtoa niin, että eri tietojärjestelmät, tietovarannot ja eri hallinnonalojen tiedot voidaan integroida toimivaksi kokonaisuudeksi. Tavoitteena on, että uudet digitaaliset palvelut ovat käytössä vuoden 2024 loppuun mennessä. Diamateriaali löytyy Jatkuvan oppimisen seurantaryhmän Tiimeristä.

KESKUSTELU

Tuotiin esille tarve korkeakoulujen digivision tyyppisen kehittämistyön toistaminen myös ammatillisen koulutuksen piirissä.

Tuotiin esille se, että digitaalisten palvelujen kehittämisessä on huomioitava kieliversioiden tarjonta (ainakin suomi, ruotsi, saame).

Nostettiin esille kysymys siitä, miten syntyy jatkuvan oppimisen yksi tarjotin? Nykyisissä tavoitteissa ja kehitystyössä ei tämä ole nähtävissä. Vaikka Opintopolussa on tarjontaikkuna, ei yhteen ainoaan tarjottimeen ehkä päästä.

Nostettiin esille kysymys siitä, miten kehitystyö linkittyy yhteen sisällöntuottajien kanssa. Sama koskee myös loppukäyttäjien näkemyksiä ja tarpeita. Todettiin, että sisältöä kehitetään koko ajan rinnalla ja tuodaan ne sitten palvelukokonaisuuden sisään. Myös käyttäjälähtöisyys tärkeää ja otetaan huomioon.

Nostettiin esille kysymys ohjausbottien kehitystyöstä. Onko sitä tehty tai tarkoitus tehdä? Todettiin, että Aurora AI:n yhteydessä on tehty bottikehitystä.

Nostettiin esille kysymys siitä, miten osaamismerkki näkyvät digitaalisessa palvelussa?

6 ELO-strategian toimeenpano jatkuvan oppimisen näkökulmasta

Teija Felt työ- ja elinkeinoministeriöstä ja Tiina Polo opetus- ja kulttuuriministeriöstä esittelivät ELO-strategian toimeenpanoa. Useita hankkeita on menossa, mm. maahanmuuttajien neuvonta- ja ohjauspalveluja, maahanmuuttajien osaamiskeskustoja, ”Perhevapailta töihin” –hanke, hyvän ohjauksen kriteerejä ja ”Uraohjausta työpaikalla”. Alueilla toimii ELY-keskusten koordinoimat ELO-verkostot.

Ohjauksen kehittämiseen on varattu Suomen kestävä kasvun ohjelmassa kaikkiaan 4 miljoonaa euroa, sisältäen kolme kehittämiskokonaisuutta: 1) Urasuunnittelutaidot (1,2 milj. €), 2) Ohjaajien täydennyskoulutus (1,6 milj. €), 3) Ohjauksen koordinaatio ja tiedonhallinta (1,2 milj. €).

Toteutuksessa on myös ”Opinto-ohjauksen kehittämisohjelma 2020-2022”, joka kytkeytyy myös oppivelvollisuuden laajentamiseen niin, että tavoitteena on varmistaa opintojen jatkuminen ja toisen asteen tutkintojen suorittaminen. Kehittämisohjelman pysyvä rahoitus on 24 milj. euroa per vuosi (ohjelman toteutusaikana). Lisäksi tarjolla on hankerahoitusta 9 milj. euroa vuosittain.

KESKUSTELU

Nostettiin esille kysymys siitä, että koska kaikenlaisia verkostoja (mm. ELO-verkostot, Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskusten verkostot) on paljon, onko vaarana, että syntyy päällekkäistä työtä? Mikä on eri verkostojen suhde toisiinsa. Vastauksena tähän todettiin, että Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen tarkoituksena on kysyä verkostoilta, miten palvelukeskus voisi tukea verkostoja parhaiten. Oleellista on kuitenkin, että kaikki keskeiset toimijat ovat mukana työssä. ”TE-palvelut 2024” -uudistus tulee vaikuttamaan tähän asiaan myös tulevaisuudessa.

Tuotiin esille psykologipula. Korkeakouluja on pyydetty reagoimaan asiaan, kun esittävät lisäaloituspaikkoja vuodelle 2022.

Nostettiin esille kysymys siitä, että miten hakeva toiminta ja aliedustettujen tahojen ohjaus on huomioitu? Osallistumisen kynnyksiä pitäisi madaltaa.

Nostettiin esille kysymys siitä, että onko ohjauksen ja palvelukeskuksen verkostojen osalta mietitty yhteys AVI:ihin ja erityisesti nuorisotoimeen siellä?

7 Ajankohtaiset tutkimushankkeet

Päivi Bosquet, Tomi Kytölä, Annika Bussman ja Tiina Polo opetus- ja kulttuuriministeriöstä esittelivät lyhyesti ajankohtaisia tutkimushankkeita (tarkemmat kuvaukset kokousaineiston liitteissä):

- JOUSTE Jatkuvan oppimisen uusien nopeavaikutteisten toimien seuranta- ja vaikuttavuustutkimus (MDI Public, Lapin yliopisto, Melkior, Kirsi Pulkkinen Consulting)
- KARMA Koulutusmarkkinat Suomessa (MDI Public, TK-Eval, FCG Finnish Consulting Group)
- Koulutusjärjestelmän kyky vastata jatkuvan oppimisen haasteisiin äkillisissä rakennemuutoksissa (KARVI)
- Työmarkkinatieto digitalisoituvassa Suomessa (Meaning Processing, Konsultointi Kestävä Innovaatio, HeadAI)
- Maahanmuuttajien koulutuspolut (KARVI)
- MAKO Maahanmuuttajien koulutus- ja työllistymispolut (Kuntoutussäätiö, Demos Helsinki, Helsingin Yliopisto, Oxford Research, Siirtolaisuusinstituutti)
- Työvoimakoulutuksen toimivuuden ja vaikuttavuuden arviointi (Pellervon taloustutkimus PTT, MDI Public, Palkansaajien tutkimuslaitos)
- Koulutukseen hakuvelvoite nuorten työmarkkinatuen ehtona (Nuorisotutkimusverkosto, KELA, THL)

8 Muut asiat

- Seuraavan kokouksen ajankohta ei ole vielä tiedossa, mutta ilmoitetaan myöhemmin
- Syksyn kokouksiin ehdotettiin seuraavia aiheideoita:
 - osaamisen tunnistamisen teemat
 - pienet osaamiskokonaisuudet, micro credentials
 - DoDigi-foorumi
 - Työ2030
 - Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13:55.

LÄSNÄ

Heinivirta Kirsi, Opetus- ja kulttuuriministeriö, puheenjohtaja
Felt Teija, Työ- ja elinkeinoministeriö, varapuheenjohtaja
Polo Tiina, Opetus- ja kulttuuriministeriö, sihteeri
Vepsäläinen Jukka, Opetushallitus, sihteeri

Aro Susanna, Maa- ja metsätaloustuottajien keskusliitto MTK
Bosquet Päivi, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Bussman Annika, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Hallia Antti, Suomen opiskelijakuntien liitto SAMOK ry
Hannula Mirja, Elinkeinoelämän keskusliitto ry
Heinonen Ville, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Hyvönen Ilmari, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Ikkela Saara, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Kallio-Savela Maarit, Suomen kuntaliitto ry
Karvonen Marja, Satakunnan ELY-keskus
Korhonen-Yrjänheikki Kati, KEVA
Lehto Jaana, EOL Elinkeinoelämän oppilaitokset
Leinonen Merja, Valtiovarainministeriö
Lerssi Risto, Valtiovarainministeriö/Valtion työmarkkinalaitos
Malinen Pentti, Kainuun liitto
Manninen Tuovi, Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry
Maxenius Samuli, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE ry
Mikkilä Joonas, Suomen Yrittäjät ry (Marja Vartiaisen sijaisena)
Mursu Sanja, KT Kuntatyöntantajat
Mäki Maire, Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto
Nousiainen Riina, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
Pohjanvirta Aino, Suomen Opiskelija-Allianssi Osku ry (Emma Holstin sijaisena)
Rajoo Ainomaija, Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry
Rasinaho Kirsi, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Rehunen Joni, Sosiaali- ja terveysministeriö
Seitsalo Samu, Opetushallitus
Soininen Maria, Oikeusministeriö (Linda Lindholmin sijaisena)
Sojonen Elina, Akava ry
Tujula Matti, Suomen Ammattiin Opiskelevien liitto SAKKI ry
Tuomainen Jenni, Suomen Lukiolaisten liitto ry
Tuovinen Juha, Sisäministeriö
Wallén Björn, Vapaa Sivistystyö ry
Virtanen Markku, Työ- ja elinkeinoministeriö

ASiantuntijat

Korhonen Jonna, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Kytölä Tomi, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Salminen Tiina, Työ- ja elinkeinoministeriö

Poissa

Engelholm Maj-Len, Opetushallitus
Hassinen Teemu, Sivistystyöntantajat
Lamppu Veli-Matti, Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry
Ljungqvist Vivian, Finlands Svenska Skolungdomförbund FSS
Mäenpää Iiris, Saamelaiskäräjät
Nieminen Minna, Työ- ja elinkeinoministeriö
Piepponen Anna-Kaarina, Kirkkohallitus, Kirkon työmarkkinalaitos
Suomala Petri, Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifi ry
Torsell Agneta, Suomen Rehtorit ry